Bioenergia

Valtiovarainvaliokunta 14.3.2018
Verojaosto

Bioenergia ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki

Asia: Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain 4 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen lakiesitykseen.

Hallitus on katsonut, että syksyn 2017 vaikeista sadonkorjuuolosuhteista kärsiviä maatalouden harjoittajia tuetaan 25 miljoonalla eurolla kohonneiden kone- ja kuivatuskustannusten kompensoimiseksi. Tuen kohdistaminen veron palautukseen näyttää olevan ainoa voimassa oleva lainsäädäntö, jonka perustella voidaan tukea maksaa.

Viljanviljelypinta-ala on Suomessa noin 1 miljoona hehtaaria (tuki koko alalle laskettuna 25 euroa/ha), mutta sadonkorjuuolosuhteista on kärsitty vaihtelevasti eri osissa maata ja tilakohtaisestikin vaihtelevasti. Taloudellisesti eniten ovat kärsinet ne, jotka eivät ole voineet korjata satoa ollenkaan.

Tuki on tarkoitus toteuttaa maatalouden energiaveron palautusjärjestelmän kautta kertaluonteisena energiaveron lisäpalautuksena. Lisäpalautusta maksettaisiin vuoden 2017 aikana maataloudessa käytetystä kevyestä polttoöljystä. Kevyen polttoöljyn käyttö kohdistuu erityisesti traktoreihin, kuivureihin ja muihin maataloudessa käytettäviin työkoneisiin. Juuri kuivatus- ja työkonekustannukset ovat nousseet poikkeuksellisten sääolojen takia syksyllä 2017. Myös komissio katsoo, että lisäpalautuksen kohdistuminen vain kevyeen polttoöljyyn täyttää energiaverotukiin sovellettavan ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklan edellyttämät objektiivisuuskriteerit.

Palautushakemukset on jätetty normaalin tapaan helmikuun loppuun mennessä eikä lisäpalautusta tarvitsisi erikseen hakea, vaan lisäpalautukset maksettaisiin syyskuun 2018 lopussa vuodelta 2017 maksettavan palautuksen yhteydessä.

Energiaverojen lisäpalautus tarkoittaisi nykyisen voimassa olevan maatalouden energiaveronpalautuksen valtiontukiohjelman väliaikaista muuttamista. Lisäpalautuksen käyttöönotosta on ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti tehtävä ilmoitus komissiolle 20 työpäivän kuluessa tuen voimaantulosta ja komissio voi otannan perusteella kohdistaa siihen jälkikäteen valvontamenettelyjä.

Öljy pysyy vielä pitkään kuivaamisen pääpolttoaineena, sillä investoinnit uusiutuvaan energiaan ovat kalliita ja laitosten käyttö vuositasolla on muuhun lämmöntuotantoon verrattuna keskimäärin melko vähäistä, mikä vähentää kiinnostusta sitoa pääomaa biolämpölaitoksiin. Biolämpölaitosten määrän kehitys on kuitenkin ollut myönteinen, osittain investointitukien ansiosta.

Bioenergia ry:n käsityksen mukaan:

Nykyinen veronpalautukseen perustuva lainsäädäntö tarjoaa täsmällisen työvälineen niille tiloille jotka käyttävät polttoöljyä kuivaamiseen ja työkoneiden käyttövoimana.

Ilmastopolitiikan näkökulmasta myös niiden viljelijöiden, jotka eivät ole käyttäneet fossiilisia polttoaineita ja ovat kärsineet sadonkorjuuolosuhteista, tulisi saada valtion tukea tasapuolisesti fossiilisten polttoaineiden käyttäjien kanssa.

Bioenergian ja muun uusiutuva energian saattamiseksi yhdenvertaiseksi fossiilisten energialähteiden kanssa tulisi valmistella ratkaisua joka toimii seuraavalla kerralla, kun sadonkorjuuolosuhteet ovat samanlaiset kuin 2017.

Ne viljelijät jotka käyttävät muita energiamuotoja (esim. hakelämpöä) kuin öljyä kuivaamiseen tai jotka ostavat kuivauspalveluja muilta ovat huonommassa asemassa tuettaessa sadonkorjuuolosuhteista kärsiviä maatiloja. Ostohakkeessa ei ole energiaveroja, minkä takia vaikeiden korjuuolosuhteiden tukeminen veronpalautuksella ei onnistu. Haketta lisälämpönä tai kokonaan hakkeella toimivien kuivureiden määrä ei ole tiedossa, mutta niiden määrä on todennäköisesti satoja, tulevaisuudessa enemmän.

Vaikeiden sadonkorjuuolosuhteiden tuen laajentaminen koskemaan muita energiamuotoja kuin öljyä edellyttäisi lainsäädännön pysyvää muuttamista ja hyväksyttämistä voimassa olevien direktiivin mukaan. Tuen perusteena voisi olla esimerkiksi viljelypinta-ala hallinnon yksinkertaisemiseksi.

Kunnioittavasti

Bioenergia ry
Tage Fredriksson
toimialapäällikkö